

Konsekvensutredning

Myndighet
Statens jordbruksverk

Diarienummer
3.6.16-9263/16

Rubrik
Konsekvensutredning avseende Statens jordbruksverk föreskrifter (2016:XX) om ändring i föreskrifterna (SJVFS 1994:23) om certifiering m.m. av utsäde av beta, foder-, olje- och fiberväxter

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Inledning

Kommissionen har beslutat om två nya genomförandedirektiv (härefter kallade direktiven), ”kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2016/317 av den 3 mars 2016 om ändring av rådets direktiv 66/401/EEG, 66/402/EEG, 2002/54/EG, 2002/55/EG, 2002/56/EG och 2002/57/EG vad gäller den officiella etiketten på utsädesförpackningar” och ”kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2016/11 av den 5 januari 2016 om ändring av bilaga II till rådets direktiv 2002/57/EG om saluföring av utsäde av olje- och spånadsväxter”.

Direktiven ska införlivas i svensk lagstiftning, genom att föreskrifterna Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:23) om certifiering m.m. av utsäde av beta, foder-, olje- och fiberväxter, (härefter kallad föreskriften) ändras. Direktiv 2016/317 ska införlivas senast den 31 mars 2017 och innebär ändringar vad gäller etiketten på utsädesförpackningar. Direktiv 2016/11 ska införlivas senast den 1 januari 2017 och innebär ändringar i minimikraven på sortrenhet för hybrid sorter av vårrops.

Ändring (1) avser ändring i bilaga 4 och 5.

(1) I bilaga 4, som gäller informationen som ska finnas på etiketten till ett utsädesparti, så införs 2 punkter med texten ”Officiellt tilldelat serienummer”. I bilaga 5, följedokument till utsädespartier, så införs en punkt med texten ”Officiellt tilldelat serienummer”.

Kommissionens beslut innebär att det tillkommer ett nytt informationskrav på etiketten. Genom att ställa krav på att etiketten ska innehålla ett officiellt tilldelat serienummer så hoppas kommissionen stärka säkerheten och minska risken för bedräglig användning av officiella etiketter inom unionen. Med ett serienummer på etiketterna så ska myndigheterna ges möjlighet att bättre registrera och kontrollera aktörernas tryckning, distribution och användning.

Enligt kommissionen ska de officiella etiketternas serienummer användas på basutsäde och certifikatutsäde samt även på den etikett och det dokument som ska finnas för utsäde som inte är certifierat och som skördats i en annan medlemsstat.

Sverige använder sedan tidigare ett löpnummer på etiketten för certifierat utsäde. Begreppet löpnummer är därför väl inarbetad när det gäller etiketten för utsäde. Förutom Jordbruksverket

så trycker också ett antal utsädesföretag etiketter. Både Jordbruksverkets och företagens etiketter har ett löpnummer som består av ett prefix och ett sex-siffrigt nummer. Prefixet indikerar om det är Jordbruksverket eller vilket av företagen det är som har tryckt etiketten. Det sex-siffriga numret är själva löpnumret som nollställs varje år.

Ändring (2) avser ändring i bilaga 2.

(2) I bilaga 2 så sänks kraven på lägsta sortrenhet för certifikatutsäde för hybrid sorter av våraps från 90,0 % till lägst 85,0 %.

Kommissionen ändrar lägsta sortrenhet för utsäde av hybrid sorter av våraps. OECD har redan tagit hänsyn till de särskilda tekniska svårigheter och begränsningar som finns i produktionen av våraps hybrid. Kommissionen anpassar nu sortrenheten för utsäde av våraps hybrid till den standard som fastställts av OECD. I dagsläget gäller kravet på renhet 90 % för hybrid sorter av både vår- och höstraps. Nu sänks den för certifikatutsäde av våraps hybrid till 85 %. För att inte hindra handel inom EU, bör vi ha samma renhetsgrad som de andra EU-länderna.

Ändring (3) avser ändring av 4 §.

(3) Vi ändrar tidpunkten för anmälan till fältbesiktning av höstsådda grödor (höstoljeväxter) från 25 april till 1 april och anmälan av vallväxtodlingar för fältbesiktning från 15 maj till 1 april. Detta efter begäran från Jordbruksverkets utsädesenhet som uppger att tiden mellan anmälan och fältbesiktning är väldigt kort för främst vallväxter och höstsådda oljeväxter. I vissa fall sker besiktning innan sista anmälningsdatum. Det är svårt att hinna med administrationen med att registrera, skicka ut och begära in information från utsädesodlare samt att skicka ut uppdrag till fältbesiktningsmännen.

Ändring (4) avser upphävande av 10 §.

Föreskriften (SJVFS 2001:13) om emballage för betat utsäde, har upphört att gälla, och då ska vi ta bort paragrafen från föreskrifterna. Det är numera Kemikalieinspektionen som anger i sitt godkännande för respektive produkt vad som gäller för märkning på emballage av betat utsäde.

Ändring (5) avser ändring av 26 §

Jordbruksverket kontrollerar att kvalitén och märkningen uppfylls för utsäde i småförpackningar. Om vi hittar utsädespartier i småförpackningar som inte uppfyller kraven i föreskrifterna, kungör vi inte detta längre, utan vi kontaktar utsädesföretaget som i sin tur får kontakta sina köpare. Därför ändrar vi nu paragrafen och tar bort lydelsen om kungörande av resultat efter kontroll.

Ändring (6) avser redaktionella ändringar av 26 a §.

Vi gör vissa redaktionella ändringar avseende listorna över uppgifter som ska finnas i ett företags journal vad gäller småförpackningar. Listorna går ihop och nu ändrar vi det, dvs vi ändrar inget i sak.

Ändring (7) avser 28 § om införselanmälningar

Vi ändrar lydelsen av bestämmelsen om införselanmälan till Jordbruksverket, på så sätt att utsädespartier med blandningar av foderväxter som förs in från land inom EU inte behöver införselanmälas längre. Detta föreslår vi utifrån uppgifter från utsädesenheten om att dessa partier är få i förhållande till annat utsäde som förs in och att risken för fel är liten t.ex. kvalitetsfel, märkningsfel eller att man handlar med sorter som inte är med i EU:s sortlista. Vi vill ha kvar bestämmelsen bl.a. för att kontrollera så att det inte sker införsel av otillåtna sorter av hampa.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

1 och 2) När det gäller det nya direktivet för etiketter så ska det införlivas i svensk lagstiftning före sista datum för införlivande, som är den 31 mars 2017. Det nya direktivet för sortrenhet för hybrid sorter av vårrops ska införlivas i svensk lagstiftning före sista datum för införlivande, dvs före den 1 januari 2017. Om direktiven inte införlivas före de angivna datumen, innebär det en försening. Vid en försening av införlivande av direktiven riskerar Sverige att få sanktioner av EU. Om vi inte införlivar direktiven kan svenska utsädesföretag komma att missgynnas gentemot andra länders utsädesföretag. Vi kan därför inte identifiera några lämpliga alternativa lösningar.

3) När det gäller ändrad tidpunkt för anmälan till fältbesiktning av höstsådda grödor (höstoljeväxter) och av vallväxtodlingar för fältbesiktning till 1 april, är alternativet att inte ändra i föreskriften. I vissa fall sker besiktning innan sista anmälningsdatum. Det är svårt att hinna med administrationen med att registrera, skicka ut och begära in information från utsädesodlare samt att skicka ut uppdrag till fältbesiktningsmännen. Utsädesföretagen säger sig ha förståelse för detta men det blir inte rättvist gentemot utsädesföretagen. Alternativet är att inte ändra i föreskriften. Konsekvensen av att inte ändra i föreskriften blir att skörden av utsäde fördröjs och certifieringen försenas, vilket kan innebära att vissa företag missgynnas i förhållande till andra.

4) Vi tar bort en hänvisning till föreskriften (SJVFS 2001:33) om emballage för betat utsäde, som tidigare slutat gälla. Alternativet är att låta hänvisningen vara kvar, vilket skulle vara missledande.

5) Vi tar bort lydelsen om kungörande av resultat efter kontroll av småförpackningar ska kungöras. Alternativet är att inte ändra i föreskriften. Konsekvensen av att inte ändra föreskriften blir ingen jämfört med nu, eftersom vi i dagsläget inte kungör resultaten av kontroll av småförpackningar.

6) Redaktionell ändring av listor gällande journalföring. Inga alternativ har identifierats.

7) Vi ändrar så att utsädespartier med blandningar av foderväxter som förs in från land inom EU inte längre behöver införselanmälas. Ändringen innebär lättnader för några företag som tar in blandningar. Alternativet är att inte ändra föreskriften, vilket inte innebär att utsädesenheten får fortsätta ta emot och registrera utsädespartierna.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

1) De som berörs av ändringarna i föreskriften om officiellt tilldelat serienummer är framförallt Jordbruksverket (utsädesenheten) men också de utsädesföretag som har fått tillstånd att trycka etiketter. Det är i dagsläget 8 företag som trycker egna etiketter. Även företag som för in eller för ut utsädespartier som ännu inte är certifierade, berörs av officiellt tilldelat serienummer i följedokumentet, som ska följa med utsädespartiet, så kallad grå etikett.

2) Det företag som berörs av de lägre kraven på renhet för hybridvårrops är Lantmännen Lantbruk. Det är bara det företaget som har utsädesodlingar av hybridrops. De har en liten produktion av hybridrops och vårrops är en gröda som minskar i odling. Hybridvårrops är alltså väldigt liten gröda.

3) De företag som berörs av tidigarelagt datum för anmälan av fältbesiktning är ca 12 st varav 4 inom samma storföretag. De som berörs mest är fältbesiktningsmännen som ska hinna fältbesiktiga alla höstgrödor respektive vallgrödor före skörd och certifiering, dvs de som jobbar för Jordbruksverket respektive 3 utsädesföretag. De som berörs indirekt är odlarna som vill kunna beställa certifierade partier från utsädesföretagen i god tid före sådd.

4) Borttagandet av hänvisningen till föreskriften (SJVFS 2001:33) om emballage för betat utsäde, som tidigare slutat gälla, berör alla utsädesföretag. Kemikalieinspektionen har angett i varje produktgodkännande om parti med det utsäde som betas med ett visst bekämpningsmedel ska märkas med en gul ruta och varningstext. Det utsäde som betas i annat EU-land berörs inte av kemikalieinspektionens märkningskrav. En lantbrukare ser därför gul ruta och varningstext bara på partier av utsäde som är betade i Sverige.

5) Borttagandet av lydelsen om kungörande av resultat berör främst de som köper småförpackningar av utsäde av gräsfrö. De är många och för närvarande inte kända. Fel på utsäde i småförpackningar hanteras främst mellan kund och försäljare.

7) De företag som berörs av ändringen gällande slopad införselanmälan från annat EU-land vad gäller utsädespartier av blandningar av foderväxter är 2 företag. Ett företag tar in ca 2 partier/år och det andra företaget tar in ca 50-100 partier/år.

Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

1) I Sverige så har officiellt tilldelat serienummer använts i praktiken under en längre tid som löpnummer, trots att det inte har varit krav på detta enligt nuvarande föreskrift.

Företagen ansöker om trycktillstånd vart tredje år och då ingår det i ansökan att man ansöker om serienummer. Vi tänker oss att det tar cirka 30 minuter att ansöka om ett trycktillstånd. Det blir således en tidsåtgång på tio minuter/år. Det är i dagsläget 8 företag som ansöker om trycktillstånd och den totala tidsåtgången blir således 80 minuter/år för företagen.

Vi tänker oss att det tar ungefär en minut per år att nollställa själva serienummerräkaren. Sammanlagt så blir tidsåtgången 8 minuter/år.

Med en timlön på 195 kr/timme så blir det en total kostnadsbelastning på de svenska företagen med $195 * 1,47 = 286,65$ kr

Men i praktiken innebär regleringen inga kostnadsmissiga eller andra konsekvenser eftersom serienummer redan ingår i trycktillståndet. Alternativet är att Jordbruksverket trycker alla etiketter officiellt, utan att ge utsädesföretagen trycktillstånd. Detta skulle öka företagens administrativa börda då företagen skulle komma att behöva ansöka hos Jordbruksverket för etiketter till varje utsädesparti som ska certifieras.

De företag som hanterar följedokument i samband med in- och utförsel av ocertifierat utsäde med grå etikett är i dagsläget 5 stycken. Vi tänker oss att det tar cirka 15 minuter att hantera följedokumentet. Med en timlön på 195 kr/timme så blir det en total kostnadsbelastning på de svenska företagen med $195 * 1,25 = 243,75$ kr.

2) Det finns ett företag som odlar och rensar utsäde hybrid sorter av våraps. Kostnaden för den ändrade hanteringen av såll i utsädesrensningen får anses som försumbar.

3) De företag som berörs av tidigarelagt datum för anmälan av fältbesiktning är ca 12 st varav 4 inom samma storföretag. De som berörs mest är fältbesiktningsmännen som ska hinna fältbesiktiga utsädesodlingar av alla höstgrödor och vallgrödor före skörden. De jobbar för Jordbruksverket respektive 3 utsädesföretag. Den administrativa bördan för företagen utgörs främst av att hålla reda på olika datum för att skicka in karta över och upplysningar om utsädesodlingarna. Vi försöker förenkla genom att samordna datumen. Den administrativa bördan får anses vara försumbar, eftersom de redan nu ska skicka in anmälan om fältbesiktning.

5) Vi bedömer att den som främst berörs av borttagandet av lydelsen om kungörande av resultat är Jordbruksverket (utsädesenheten).

7) De företag som berörs av ändringen gällande slopad införselanmälan från annat EU-land vad gäller utsädespartier av blandningar av foderväxter är 2 företag, ett företag tar in ca 2 partier/år och det andra företaget tar in ca 50-100 partier/år. De två företagen gör en anmälan per år för de införda partierna. Att fyllna i en anmälan tar ca 30 minuter, och då det är 2 företag som anmäler blir den totala tidsåtgången således 60 minuter för företagen.

Med en timlön på 195 kr/timme så blir det en total kostnadsbelastning på de svenska företagen med $195 * 1 = 195$ kr. Vi bedömer det som att kostnaden är försumbar.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslaget när det gäller införlivning av de två direktiven bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Dessa ändringar i föreskriften innebär att direktiven införlivas i svensk lagstiftning i tid.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Inga särskilda hänsyn behöver tas.

Bemyndigande

Följande bestämmelser i utsädesförordningen (2000:1330) utgör bemyndigande för de olika förslagen till ändringar i föreskrifterna.

Ändringen i 5 §:

15 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om fältbesiktningar av utsädesodlingar och om godkännande av personer som skall utföra sådana besiktningar som ett led i certifieringen av utsäde. Jordbruksverket får i det enskilda fallet godkänna sådana personer.

Upphävande av 10 §, som är en upplysningsbestämmelse:
28 § Ytterligare föreskrifter för verkställighet av utsädeslagen (1976:298) meddelas av Jordbruksverket.

Upphävande av 26 a § andra stycket:
25 § Jordbruksverket utövar tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter om certifiering, annan kvalitetskontroll samt saluföring av utsäde meddelade med stöd av denna förordning. Jordbruksverket har också de befogenheter som följer av 4 § utsädeslagen (1976:298). Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om tillsyn.

Ändringen i 28 §:
24 § Jordbruksverket får meddela föreskrifter om att den som för in utsäde i landet ska anmäla detta.

Ändringen i bilaga 2 om vårapschybrider:
12 § De kvalitetskrav som avses i 11 § första stycket får gälla

1. grundutsädet till den odling varifrån utsädet har skördats,
2. utsädesodlingens läge och tillstånd under växttiden,
3. utsädets sortrenhet,
4. utsädets sundhet, livs- och lagringsduglighet,
5. utsädets renhet, och
6. för utsädespotatis även lagringsbetingelser, knölkvalitet samt användning och skötsel av maskiner och annan utrustning för odling och hantering av utsädet.

Ändringarna i bilaga 4 om etiketter:
Av 13 § utsädesförordningen (2000:1330) framgår:
Jordbruksverket får meddela föreskrifter för certifiering i fråga om

1. provtagning,
2. undersökning,
3. partistorlek,
4. märkning, och
5. försegling.

Ändringen i bilaga 5 har bemyndigande i två bestämmelser:
6 § Bestämmelserna i 2 § första stycket gäller inte heller utsäde av fröburna växtslag som skall säljas som icke slutligt certifierat utsäde till något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, i fråga om fröburna växtslag som avses i 4 § andra stycket, till Schweiz och certifieras i mottagarlandet.
Jordbruksverket får meddela föreskrifter om villkor för handel med sådant utsäde.

22 § Utsäde av arterna i bilaga 1 får föras in i landet endast om utsädet enligt 4 § är likställt med utsäde som är certifierat i Sverige.
Jordbruksverket får föreskriva undantag från första stycket.

Effekter för kommuner och landsting

Förslaget bedöms inte påverka kommunala befogenheter eller skyldigheter, inte heller grunderna för kommunernas eller landstingens organisation eller verksamhetsformer.

Konsekvenser för att bo, verka och leva på landsbygden

Vi bedömer att de föreslagna förändringarna i föreskriften inte har någon negativ påverkan på möjligheterna att bo och leva på landsbygden. Vi bedömer inte heller att de föreslagna förändringarna påverkar möjligheterna att verka på landsbygden, jämfört med nu gällande bestämmelser i föreskriften.

Utsädesproduktion och utsäde i allmänhet påverkar många jordbruksföretag på landsbygden som vill ha utsäde, råvaror eller processade produkter av bra kvalitet i sin produktion. Ett utsäde med hög kvalitet är en förutsättning för en skördad vara med hög kvalitet. En skördad vara med hög kvalitet är en förutsättning för en processad vara med hög kvalitet. Högkvalitativa skördade råvaror, liksom högkvalitativa processade varor från dessa råvaror, är bra för folkhälsan.

B Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- (X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt B.
- () Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt B.

C Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Något tidigt samråd har inte gjorts.

D Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Anna Pettersson, tfn 036-15 59 16, e-post: anna.pettersson@jordbruksverket.se